

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 647/2016-23

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 13. decembra 2016 v senáte zloženom z predsedu Milana Ľalíka, zo sudkyne Marianny Mochnáčovej a sudcu Petra Brňáka prerokoval prijatú sťažnosť [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Františkom Buhlom, Advokátska kancelária, Mlynárska 19, Košice, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava IV v konaní vedenom pod sp. zn. 22 C 75/2014 a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo [REDAKOVANÉ] podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava IV v konaní vedenom pod sp. zn. 22 C 75/2014 porušené bolo.

2. Okresnému súdu Bratislava IV prikazuje v konaní vedenom pod sp. zn. 22 C 75/2014 konať bez zbytočných prieťahov.

3. [REDAKOVANÉ] priznáva finančné zadost'učinenie v sume 1 500 € (slovom tisícpäťsto eur), ktoré je Okresný súd Bratislava IV povinný zaplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Bratislava IV je povinný uhradiť [REDAKOVANÉ] trovy právneho zastúpenia spolu v sume 454,74 € (slovom štyristopäťdesiatštyri eur a sedemdesiatštyri centov) na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Františka Buhlu, Advokátska kancelária, Mlynárska 19, Košice, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

5. Sťažnosti [REDAKOVANÉ] vo zvyšnej časti nevyhovuje.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. I. ÚS 647/2016-7 z 12. októbra 2016 prijal sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava IV (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 22 C 75/2014 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

2. Ide o konanie začaté 24. februára 2014 na základe návrhu sťažovateľa o určenie vlastníckeho práva k osobnému automobilu, v ktorom okresný súd nevykonal žiadny úkon takmer dva roky, t. j. od augusta 2014.

V sťažnosti sa ďalej uvádza, že *„Samotné trvanie sporu spôsobuje sťažovateľovi vzhľadom na jeho vek a zdravotný stav (sťažovateľ je starobným dôchodcom, prekonal náhlu mozgovú príhodu, v jej dôsledku trpí zdravotnými problémami, je osobou*

so zmenenou pracovnou schopnosťou s mierou funkčnej poruchy 50 % značné ťažkosti, formou zbytočného stresového pôsobenia.“.

3. Po opísaní skutkového a právneho stavu veci sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd vydal nález, ktorým vysloví porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, prikáže okresnému súdu konať bez zbytočných prietahov, prizná mu finančné zadost'učinenie v sume 15 000 € a úhradu trov právneho zastúpenia.

4. Na základe výzvy ústavného súdu sa v predmetnej veci vyjadril predseda okresného súdu podaním sp. zn. Spr./3602/2016 zo 14. novembra 2016, v ktorom okrem iného uviedol: „*Pod sp. zn. 22C/75/2014 je na Okresnom súde Bratislava IV vedené konanie v právnej veci žalobcu: [REDAKOVANÉ], proti žalovaným: 1/ [REDAKOVANÉ], 2/ [REDAKOVANÉ], 3/ [REDAKOVANÉ], o určenie vlastníckeho práva a o vzájomnej žalobe žalovaného v 3. rade o určenie povinnosti žalobcu dať súhlas k vydaniu motorového vozidla z úschovy žalovanému v 3. rade.*

V označenej právnej veci boli doposiaľ realizované nasledovné procesné úkony.

Dňa 26.02.2014 bola Okresnému súdu Bratislava IV doručená žaloba o určenie vlastníckeho práva spolu so žiadosťou na oslobodenie od platenia súdneho poplatku...

Uznesením č. k. 22C/75/2014-31 zo dňa 31.03.2014 súd priznal žalobcovi oslobodenie od súdnych poplatkov v celom rozsahu.

Dňa 04.04.2014 súd doručoval žalobu na vyjadrenie žalovanému v 1. rade a žalobcovi uznesenie č. k. 22C/75/2014-31 zo dňa 31.03.2014.

Dňa 17.04.2014 bolo súdu doručené vyjadrenie žalovaného v 1. rade k žalobe.

Dňa 13.05.2014 súd doručoval vyjadrenie žalovaného v 1. rade žalobcovi.

Dňa 29.05.2014 bolo súdu žalobcom doručené vyjadrenie k vyjadreniu žalovaného v 1. rade.

Dňa 01.07.2014 žalobca doručil súdu návrh na pripustenie ďalších účastníkov do konania na strane žalovaných.

Uznesením č. k. 22C/75/2014-49 zo dňa 06.08.2014 súd rozhodol o pripustení žalovaného v 2. a v 3. rade do konania, uznesenie následne doručoval stranám sporu.

Dňa 07.08.2014 súd doručoval žalovanému v 1. rade vyjadrenie žalobcu zo dňa 25.05.2014 a žalovaným v 2. rade a v 3. rade žalobu, vyjadrenie žalovaného v 1 rade zo dňa 16.04.2014 a vyjadrenie žalobcu zo dňa 25.05.2014 na vyjadrenie.

Dňa 19.08 2014 bolo súdu doručené vyjadrenie žalovaného v 3. rade.

Dňa 13.10.2014 súd doručoval žalobcovi, žalovanému v 1. rade a žalovanému v 2. rade vyjadrenie žalovaného v 3. rade zo dňa 15.08.2014.

Dňa 05.11.2014 bolo súdu doručené vyjadrenie žalobcu.

Dňa 10.12.2014 vyšší súdny úradník dal pokyn kancelárii na predloženie spisu sudcovi na vytýčenie pojednávania...

Uznesením č. k. 22C/75/2014-78 zo dňa 03.11.2015 vyzval súd žalovaného v 3. rade na doplnenie podania zo dňa 15.08.2014.

Dňa 16.12.2015 bola súdu doručená žiadosť žalovaného v 3. rade na predĺženie lehoty na doplnenie podania.

Dňa 16.12.2015 bola žalovanému doručovaná odpoveď na žiadosť na predĺženie lehoty a kancelárii bol daný pokyn na predloženie spisu dňa 29.12.2015.

Dňa 23.12.2015 bola súdu doručená vzájomná žaloba žalovaného v 3. rade.

Dňa 18.01.2016 súd vyzval žalovaného v 3. rade na zaplatenie súdneho poplatku.

Úradný záznam zo dňa 04.02.2016 o nahliadnutí do spisu splnomocnencom žalobcu

Dňa 03.02.2016 žalovaný v 3. rade zaplatil súdny poplatok.

Dňa 04.08.2016 súd žiadal pripojiť k nahliadnutiu spis sp. zn. 10C/150/2014.

Z úradného záznamu zo dňa 25.08.2016 vyplýva, že žiadaný spis sp zn. 10C/150/2014 bol dňa 18.08.2016 zaslaný na Krajský súd v Bratislave z dôvodu odvolania svedka voči uzneseniu o uložení poriadkovej pokuty.

Uznesením č. k. 22C/75/2014-104 súd vyzval žalobcu, žalovaného v 1. a 2. rade na vyjadrenie k vzájomnej žalobe žalovaného v 3. rade.

Dňa 17.10.2016 bolo súdu doručené vyjadrenie žalobcu k vzájomnej žalobe.

Dňa 24.10.2016 bolo súdu doručené vyjadrenie žalovaného v 1. a v 2. rade k vzájomnej žalobe.

Dňa 27.10.2016 súd opätovne žiadal pripojiť k nahliadnutiu spis sp. zn. 10C/150/2014.

Dňa 03.11.2016 súd doručoval žiadosť o Krajský súd o oznámenie o stave konania spisu sp. zn. 10C/150/2014....

Dňa 04.11.2016 bol vo veci určený termín pojednávania na deň 20.02.2017 a zároveň súd žiadal pripojiť pred termínom pojednávania spis sp. zn. 10C/150/2014.

Dňa 09.11.2016 bolo súdu doručené vyjadrenie z Krajského súdu v Bratislave, že vo veci sp. zn. 10C/150/2014 Krajský súd rozhodol dňa 31.10.2016, vypracúva sa rozhodnutie.

S poukazom na súdom vykonané úkony v danej veci, mám za to, že vec nie je právne a skutkovo zložitá. Jedná sa o štandardnú rozhodovaciu agendu súdu.

Je pravdou, že doterajšia činnosť tunajšieho súdu v namietanom konaní síce nebola optimálna (keďže v jeho doterajšom priebehu došlo aj k obdobiam nečinnosti Okresného súdu Bratislava IV) avšak táto bola spôsobená najmä z objektívnych príčin v súvislosti s personálnymi zmenami zákonných sudcov, keď vo veci došlo k dvom zmenám zákonných sudcov, z ktorých každý sa musel s vecou oboznámiť, pričom každý sudca mal aj vlastné súdne oddelenie. Navyše zákonnej sudkyňi JUDr. Jane Matayovej, ktorej bol spis pridelený dňa 03.12.2015, boli v zmysle Dodatku č. 3 k Rozvrhu práce pre rok 2016 pridelené ďalšie veci patriace do oddelenia 5C, z dôvodu zmeny zákonného sudcu v oddelení 5C. Z vykonaných úkonov zároveň vyplýva, že súd považoval za nevyhnutné k rozhodnutiu nahliadnutie do spisu sp. zn. 10C/150/2014, ktorý sa však k dnešnému dňu nepodarilo pripojiť aj z tohto dôvodu zatiaľ nebolo možné vo veci rozhodnúť.

Je potrebné zdôrazniť aj skutočnosť, že sťažovateľ predtým v konaní nevyužil účinný právny prostriedok (sťažnosť na prieťahy), ktorým by umožnil súdu urobiť nápravu a odstrániť nečinnosť súdu.

Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti uvádza, že k prieťahom v konaní sp. zn. 22C/75/2014 došlo odo dňa 13.10.2014, kedy súd urobil posledný úkon vo veci, keď doručoval žalobcovi vyjadrenie žalovaného v 3. rade k žalobe. S touto argumentáciou sťažovateľa nie je možné sa stotožniť, nakoľko z vyššie uvedených úkonov súdu vyplýva, že súd v konaní vykonával úkony za účelom prípravy právnej veci na rozhodnutie.

S tvrdením sťažovateľa týkajúceho sa skutočnosti, že odo dňa 13.10.2014 do 27.07.2016 nemá vedomosť o tom, že by vo veci konajúci súd urobil akýkoľvek úkon tiež nemožno súhlasiť, nakoľko z úradného záznamu zo dňa 04.02.2016 vyplýva,

že splnomocnenkyňa sťažovateľa [REDAKOVANÉ] bola dňa 04.02.2016 nahliadnuť v infocentre tunajšieho súdu do spisu. Pri nahliadnutí do spisu mohla splnomocnenkyňa zistiť všetky úkony, ktoré súd v spise od 13.10.2014 vykonal.

Záverom konštatujem, že napadnuté konanie bolo poznačené prietiahmi, avšak vzhľadom k okolnostiam prípadu /zmena zákonných sudcov/, boli tieto prietahy objektívneho charakteru.

Navrhujem preto, aby Ústavný súd... rozhodol tak, že základné právo sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy... a právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru..., postupom Okresného súdu Bratislava IV v konaní vedenom pod sp. zn. 22C/75/2014, porušené nebolo a aby ústavnú sťažnosť v tomto konaní vo vzťahu k Okresnému súdu... ako nedôvodnú zamietol.

Vzhľadom na zistený stav konania sp. zn. 22C/75/2014, ale zohľadňujúc aj ostatné okolnosti prípadu, ak Ústavný súd... dospeje k záveru, že došlo k porušeniu práva sťažovateľa, považujem priznanie nim žiadanej sumy 15.000 eur za neprimerané (neprimerane vysoko požadované finančné zadostučinenie).“

K stanovisku okresného súdu bolo pripojené aj vyjadrenie zákonnej sudkyne, v ktorom je uvedená aj podrobná chronológia napadnutého konania.

5. Procesné úkony okresného súdu, ktoré sú uvedené vo vyjadrení okresného súdu, považoval ústavný súd za preukázané, pretože sa zhodujú s jeho zisteniami a vyplývajú zo súdneho spisu okresného súdu predloženého na nahliadnutie 22. novembra 2016.

6. K vyjadreniu okresného súdu zaujal stanovisko právny zástupca sťažovateľa listom doručeným ústavnému súdu 7. decembra 2016, v ktorom uviedol: „Vyjadrenie Okresného súdu Bratislava IV k sťažnosti považujem za alibistické. Súd opomenul uviesť, že žalobca žiadal o pokračovanie v konaní listom odoslaným dňa 14.10.2015, založeným na čl. 77.

Žalovaný v 3. rade podal vzájomnú žalobu dňa 23.12.2015. Žalobcovi bola vzájomná žaloba žalovaného 3 odoslaná na vyjadrenie dňa 23.09.2016 a doručená dňa 30.09.2016. žalobcom namietané prietahy v konaní objektívne vznikli.

Súd vo veci samej nekonal najmenej od obdržania vyjadrenia žalobcu (sťažovateľa) odoslanej dňa 03.11.2014, cez žiadosť žalobcu (sťažovateľa) o pokračovanie v konaní zo dňa 14.10.2015, na ktorú súd nereagoval, až do výzvy súdu žalobcovi (sťažovateľovi) zo dňa 23.09.2016. Vo vzťahu k žalobcovi (sťažovateľovi) súd nekonal od 03.11.2014 do 23.09.2016.

Od predloženia spisu vyššieho súdneho úradníka sudkyňi dňa 10.12.2014 na vytyčenie pojednávania, súd nevykonal žiadny úkon do 03.11.2015.

Následne súd vyzval dňa 18.01.2016 žalovaného v 3. rade na zaplatenie súdneho poplatku za vzájomnú žalobu.

Ďalším relevantným úkonom vo veci samej bola výzva žalobcovi (sťažovateľovi) zo dňa 23.09.2016 na vyjadrenie k vzájomnej žalobe žalovaného 3.

Okresný súd žiadal priložiť spis toho istého súdu spis. zn. 10C/150/2014 v právnej veci žalobcu [REDAKOVANÉ] c/a [REDAKOVANÉ] o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy a zaplatenie sumy 30.000,- eur, z toho dôvodu vo veci nekoná. Tieto úkony nie sú úkonmi vo veci samej, vec sp. zn. 10C/150/2014 nemá súvis s vecou sp. zn. 22C/75/2014, ide o nehospodárne úkony.

Žalobca (sťažovateľ) do dnešného dňa neobdržal predvolanie na pojednávanie, ktoré uvádza súd.

Skutočnosť, že účastník konania alebo jeho zástupca bol nahliadnuť do spisu, neospravedlňuje súd, ak vo veci nekoná, nenahrádza úkony súdu.

Žalobca (sťažovateľ) je starší človek - má 73 rokov, je držiteľom preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím so sprievodcom. Osobné motorové vozidlo potreboval najmä na prepravu na lekárske vyšetrenia. Teraz nemá vozidlo, ani peniaze. Požadované finančné zadostučinenie je vzhľadom na priebeh konania a osobné pomery žalobcu primerané.

Predsedníčka súdu vo vyjadrení k sťažnosti o.i. uviedla, že vec nie je skutkovo a právne zložitá. Súd teda vo veci mohol konať, vytyčiť pojednávanie a rozhodnúť vo veci samej.

Podľa názoru sťažovateľa je jednoznačne preukázané, že v konaní došlo k prietahom, právo žalobcu na prejednanie veci v primeranej lehote bolo porušené.“

7. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) vo veci sťažnosti sťažovateľa upustil od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich stanoviskami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

8. Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

9. Sťažovateľ sa svojou sťažnosťou domáhal vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v namietanom konaní.

10. Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou „Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa

rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu.“ (m. m. IV. ÚS 221/04).

11. Ústavný súd si pri výklade „základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov“ garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o „právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote“, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03).

12. Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie. Táto povinnosť súdu a sudcu vychádzala predtým z niektorých ustanovení Občianskeho súdneho poriadku, a to § 6, § 100 ods. 1, § 117 ods. 1 a § 119 ods. 1, ktorý platil do 30. júna 2016, a v súčasnosti vychádza najmä zo zásady vyplývajúcej z čl. 17 a § 157 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“). V zmysle čl. 17 CSP „súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prietahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb“ a v zmysle § 157 ods. 1 CSP „súd postupuje v konaní tak, aby sa mohlo rozhodnúť rýchlo a hospodárne, spravidla na jedinom pojednávaní s prihliadnutím na povahu konania“.

13. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva v rámci prvého kritéria ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02). Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj sťažnosť sťažovateľa.

13.1 Pokiaľ ide o kritérium zložitost' veci, ústavný súd konštatuje, že predmetom napadnutého konania je rozhodovanie o návrhu sťažovateľa na určenie vlastníckeho práva k osobnému motorovému vozidlu (obdobne napr. I. ÚS 587/2014). Tieto veci tvoria bežnú súčasť rozhodovacej agendy všeobecných súdov, a preto ich ústavný súd nepovažuje za právne zložité. Čo sa týka hodnotenia skutkovej zložitosti veci, ani v tomto smere ústavný súd nezistil zložitost' veci. Okresný súd tiež uviedol, že vec nie je zložitá (pozri bod 4).

13.2 Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria – správania sťažovateľa v predmetnom konaní, po preskúmaní spisu ústavný súd zistil, že sťažovateľ svojím správaním neprispel k predĺženiu tohto konania, hoci nepodal sťažnosť na priet'ahy v konaní, ktoré mu mali spôsobovať ujmu (podal iba žiadosť o pokračovanie v konaní 14. októbra 2015, pozn.), a účinnejšie si teda nestrážil svoje práva (*vigilantibus iura*) (obdobne IV. ÚS 10/05, III. ÚS 336/07, III. ÚS 382/08 a III. ÚS 254/09).

13.3 Pri hodnotení tretieho kritéria ústavný súd konštatuje, že okresný súd v tejto veci za 2 roky a 9 mesiacov nenariadil ani jedno pojednávanie, na ktorom by vykonal dokazovanie, a tiež vo veci samej meritórne nerozhodol. Ústavný súd v tomto ohľade dáva do pozornosti odporcu sťažovateľove zdravotné dispozície [prekonal „náhlu mozgovú príhodu“ (pozri č. 1. 7)], keďže aj tieto skutočnosti majú vplyv na distribúciu spravodlivosti v okolnostiach posudzovanej veci. Ústavný súd tiež zistil nečinnosť okresného súdu v trvaní takmer dvoch rokov, a to od 13. októbra 2014 (okresný súd vyzval sťažovateľa na zaujatie stanoviska k vyjadreniu odporcu v treťom rade) až do 23. septembra 2016, keď vyzval odporcov v prvom a druhom rade vyjadriť sa k stanovisku odporcu v treťom rade k vzájomnému návrhu. V tomto období urobil iba dva jednoduché úkony (3. decembra 2015 vyzval odporcu v treťom rade, či jeho vyjadrenie k žalobe možno považovať za vzájomný návrh, a 18. januára 2016 ho vyzval na zaplatenie súdneho poplatku za vzájomný návrh), čo nemožno považovať za úkony smerujúce k odstráneniu právnej neistoty sťažovateľa. Ústavný súd konštatuje, že aj z ústavnoprávneho hľadiska je neakceptovateľné, aby počas tejto doby nebolo vo veci vykonané žiadne dokazovanie - dôkazy navrhol sťažovateľ

vykonať okresnému súdu ešte 25. mája 2014 (č. 1. 41). Okresný súd tiež priznal, že napadnuté konanie bolo poznačené priet'ahmi.

14. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na svoju doterajšiu judikatúru, podľa ktorej k zbytočným priet'ahom v súdnom konaní nemusí dochádzať len nekonaním príslušného súdu, ale aj takou jeho činnosťou, ktorá nesmeruje k odstráneniu právnej neistoty účastníkov súdneho konania (strán sporu). Aj neefektívna činnosť štátneho orgánu (všeobecného súdu) môže zapríčiniť porušenie ústavou zaručeného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov, ak činnosť štátneho orgánu nesmerovala k odstráneniu právnej neistoty týkajúcej sa tých práv, kvôli ktorým sa sťažovateľ obrátil na štátny orgán, aby o jeho veci rozhodol (napr. IV. ÚS 164/03, IV. ÚS 121/04, IV. ÚS 267/04, IV. ÚS 380/08, I. ÚS 158/2010).

15. V tejto súvislosti ústavný súd nemohol súhlasiť ani s obranou okresného súdu spočívajúcou v personálnych problémoch (zmeny zákonných sudcov) ako dôvodu, ktorý by mal byť objektívnou príčinou spôsobujúcou priet'ahy v konaní. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu (napr. II. ÚS 48/96, II. ÚS 52/99, I. ÚS 516/2016) nadmerné množstvo vecí, v ktorých štát musí zabezpečiť konanie, ako aj skutočnosť, že Slovenská republika nevie alebo nemôže v čase konania zabezpečiť primeraný počet sudcov alebo ďalších pracovníkov na súde, ktorý oprávnený subjekt požiadal o odstránenie svojej právnej neistoty, nemôžu byť dôvodom na zmarenie uplatnenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov a v konečnom dôsledku nezabavujú štát zodpovednosti za pomalé konanie spôsobujúce zbytočné priet'ahy v súdnom konaní.

16. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd dospel k názoru, že doterajším postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 22 C 75/2014 došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (výrok tohto rozhodnutia v bode 1).

17. Ústavný súd zároveň prikázal okresnému súdu podľa čl. 127 ods. 2 ústavy a podľa § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde konať vo veci vedenej pod sp. zn. 22 C 75/2014 bez zbytočných prietáhov, lebo konanie nie je dosiaľ právoplatne skončené (bod 2 výroku tohto rozhodnutia).

18. Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha. Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

19. Sťažovateľ žiadal aj o priznanie finančného zadosťučinenia v sume 15 000 € od okresného súdu, túto žiadosť odvíja od skutočností uvedených v bode 2.

20. Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen deklaráciu porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04).

21. Podľa názoru ústavného súdu v tomto prípade prichádza do úvahy aj priznanie finančného zadosťučinenia, ale nie v takej sume, ktorú požadoval sťažovateľ. V okolnostiach danej veci ústavný súd považoval za primerané priznať mu finančné zadosťučinenie v sume 1 500 € (bod 3 výroku tohto rozhodnutia).

22. Ústavný súd nevyhovel v súlade s čl. 127 ods. 2 ústavy a § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde časti sťažnosti, v ktorej sťažovateľ žiadal priznať finančné zadosťučinenie ústavným súdom vo výške 15 000 €. Z uvedených dôvodov ústavný súd v tejto časti rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 5 výroku tohto rozhodnutia.

23. Ústavný súd napokon rozhodol podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde aj o úhrade trov konania sťažovateľa, ktoré mu vznikli v súvislosti s jeho právnym zastupovaním advokátom JUDr. Františkom Buhlom. Sťažovateľ si uplatnil trovy konania spolu v sume 454,74 €.

24. Keďže táto suma trov právneho zastúpenia je vypočítaná v zmysle príslušných ustanovení vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov, ústavný súd priznal sťažovateľovi trovy za tri úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia a vyjadrenie k stanovisku okresného súdu) uskutočnené v roku 2016 vrátane režijného paušálu. Priznanú úhradu trov právneho zastúpenia je okresný súd povinný vyplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa (bod 4 výroku rozhodnutia).

25. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

Poučenie: Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok; to neplatí, ak rozhodnutím orgánu medzinárodnej organizácie zriadeného na uplatňovanie medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná, vznikne Slovenskej republike povinnosť v konaní pred ústavným súdom znovu preskúmať už prijaté rozhodnutie ústavného súdu (čl. 133 ústavy).

V Košiciach 13. decembra 2016